

BREEZE, R. ET AL. 2014. INTEGRATION OF THEORY AND PRACTICE IN CLIL. AMSTERDAM – NEW YORK: RODOPI, 2014. 197 s. ISBN 978-90-420-3814-1.

Helena Šajgalíková

Metóda vyučovania jazykov formou CLIL (*Content and Language Integrated Learning*, t. j. osvojovanie si jazyka integrovaním obsahovej a jazykovej výučby) je známa už mnoho rokov. Takéto programy zahŕňajú rôzne úrovne integrácie výučby jazykov s výučbou obsahu, kde dôkladná koordinácia oboch vstupov výučby pôsobí ako jeden celok. Programy sa líšia v cieľoch od zamerania sa na získanie jazykových vedomostí a zručností s podporou autentických jazykových situácií (reprezentovaných situáciami v cieľovom jazyku) až po jazykovú podporu štúdia predmetu v cieľovom jazyku.

V princípe sa v uplatňovaní formy CLIL vyvinuli dva smery. Prvým je takmer paralelná výučba v materskom a cieľovom jazyku, takže učiaci sa má možnosť osvojovať si gramatiku, no najmä lexiku cieľového jazyka súčasne. Ide predovšetkým o programy materských škôlok a výučby na základnej, niekedy strednej škole. Do tejto kategórie patrí aj výučba niektorých predmetov v materinskom jazyku, niektorých v cieľovom jazyku s jazykovou prípravou v cieľovom jazyku, ktorá však nie je viazaná priamo na vyučované jazyky. Zvyčajne sa tento prístup uplatňuje na biligválnych gymnáziách.

Druhú kategóriu tvorí výučba jazyka naviazaná na výučbu v cieľovom jazyku, napríklad podporuje súbor prednášok v cieľovom jazyku. Takýto prístup je typický pre vysokoškolské vzdelávanie, napríklad výučba nemeckého jazyka na Ekonomicko-provoznú fakultu Českú zemědělskou univerzity v Prahe, akreditovaná v systéme UNICert[®]. Každý z týchto prístupov má však ešte množstvo podkategórií. Pre úspešnosť ktoréhokoľvek modelu je nevyhnutné stanoviť ciele výučby všetkých častí programu, profil absolventa takéhoto programu, zosúladiť metodiku a riadenie výučby tak, aby sa dosiahlo zosúladenie všetkých častí programu, nastavenie vhodnej formy spolupráce vyučujúceho multidisciplinárneho tímu a hodnotenie výstupu.

Publikácia kolektívu autorov *Integration of Theory and Practice in CLIL* predstavuje súbor statí, členených do teoretickej a praktickej časti, ako naznačuje jej titul. Ako v každej oblasti aj pri úspešnej implementácii výučby formou CLIL je nevyhnutné pochopenie filozofie a teórie uplatňovania prístupov. Teoretická časť zahŕňa 4 príspevky, ktoré posudzujú metódu z hľadiska tak učiaceho sa, ako aj učiteľa (rovnako učiteľa jazyka aj učiteľa smerového predmetu). Zameriavajú sa na proces učenia sa a výučby, afektívne faktory a stratégie učenia sa, skladbu úloh i všeobecné pedagogické postupy. Len zohľadnenie všetkých aspektov umožní integrovať formu – jazyk a obsah do jednoliateho efektívneho celku. Prezentované výsledky vychádzajú z výskumu autorov statí, najmä z hľadiska kombinovania oboch častí výučby (Halbach), kognitívnych aspektov uplatňovania CLIL (Surmont, van de Craen, Struys a Somers), identifikovania a rozvíjania kľúčových zručností a kompetentností (úlohe písaného a hovoreného jazyka i role žánrového prístupu vo výučbe sa venuje Ahern, stratégiám čítania Ruiz de

Zarobe a Zenots) a úlohe vyučujúcich (učiteľov jazyka a učiteľov predmetu) v zostavovaní a implementovaní integrovaného sylabu a ich príprave (Ruiz de Zarobe a Zenots).

Praktická časť obsahuje šesť príspevkov, ktoré opisujú špecifické prípadové a experimentálne štúdie z rôznych úrovní vzdelávania. Prezentujú rôzne aspekty uplatňovania metódy CLIL z hľadiska motivácie učiacich sa (Rumlich), identifikácie rozdielov medzi výučbou zameranou na úlohy a projektovo-orientovanou výučbou (Pérez-Ibáñez), možností využiť CLIL pri nadobúdaní prenosných zručností (Jiménez, Muszyńska, Romero). Uplatňovaniu CLIL na vysokých školách sa špeciálne venuje Lasagabaster v identifikácii odlišných výsledkov výučby zameranej len na obsah a výučby s integrovaním jazykovej a obsahovej výučby, Breeze v identifikácii úrovne počúvania s porozumením na výsledky štúdia a Barbero a Gonzáles v identifikácii dizajnu vysokoškolských predmetov na báze skúseností s uplatňovaním CLIL na nižších stupňoch vzdelávacieho systému.

Publikácia predstavuje širokú škálu aspektov zavádzania metódy CLIL do výučby a poskytuje výborný zdroj informácií pre učiteľov a inštitúcie, ktoré sa len chystajú CLIL zaviesť do výučby, i pre tých, ktorí už CLIL uplatňujú, aby si mohli svoje skúsenosti konfrontovať s inými.

Recenzentka

Doc. PhDr. Helena Šajgalíková, PhD.

Ekonomická univerzita v Bratislave

Fakulta aplikovaných jazykov

Katedra anglického jazyka

Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava

Slovenská republika

Email: helena.sajgalikova@euba.sk